

Vågan Havnevesen KF - Årsmelding for 2018

Organisasjon

Vågan Havnevesen KF er et kommunalt foretak som eies av Vågan kommune. Foretaket skal sørge for en rasjonell og effektiv drift av og i kommunens havner. Vågan havnevesen KF er kommunens havnefaglige organ og skal ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgaver som Vågan kommune er tillagt etter Havne- og Farvannsloven. Det er utarbeidet egne vedtekter for foretaket.

Vågan havnestyre har 8 medlemmer med personlige varamedlemmer. Av dette velger Kommunestyret selv fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Havnestyrets leder og nestleder velges av kommunestyre blant havnestyrets ordinære medlemmer. For øvrig velges to styremedlemmer som skal representere brukerinteressene i havna, og en av disse skal representere fiskerierorganisasjonene.

Havnevesenets ansatte velger et medlem med personlig varamedlem til havnestyret.

Havnestyret har i perioden 1.1. – 31.12.2018 hatt følgende sammensetning:

Styremedlem

Egil Wiik (FRP); leder
Einar Wilhjalmson (H), nestleder
Siri Elise Bjørgaas (H)
Barbro Erdahl (R) /Camilla Rostad (SV)
Thor Arne Pedersen (AP)
Åge Eriksen (BR)
Holger Pedersen (BR)
Svein H.H. Tennes (ANS) /Odd Pedersen (ANS)

Varamedlem

Kjetil Albertsen (SP)
Svein Håkon Fjordbakk (H)
Edel Åsjord (H)
Eise Bakkehaug (AP)
Signar Ringkjøp (AP)
Vegard Gundersen (BR)
Terje Amundsen (BR)
Allan Eriksen(ANS).

Havneadministrasjonen

Havneadministrasjonen og havneoppsynet har i 2018 bestått av 4 faste- og 1 deltidsstilling (renhold) under ledelse av havnesjef Ole Osland. De faste ansatte består av 3 menn og 2 kvinner. Samlede kostnader til lønn- og sosiale utgifter inkl. arbeidsgiveravgift, godtgjørelser m.v for havnestyret, havneadministrasjonen og havneoppsynet utgjør ca. 31% av totale inntekter.

Havnestyrets virksomhet

Havnestyret har avholdt i alt 6 styremøter, behandlet 35 saker, 38 referatsaker samt en del orienteringssaker.

Havnestyremøtene har vært avholdt på kveldstid. I tillegg kommer møter i arbeidsutvalget.

Det er oppnevnt fast arbeidsutvalg for perioden 2015 – 2019. Arbeidsutvalget består av 3 medlemmer og fungerer som byggekomite og forhandlingsutvalg for havnestyret.

Arbeidsutvalget for perioden 2015 – 2019 har følgende medlemmer:

Egil Wiik (FRP),
Siri Elise Bjørgaas (H) og
Thor Arne Pedersen (AP)
Varamedlem: Einar Wilhjalmson (H)

Havnesjefen tiltrer utvalget etter behov.

Arbeidsmiljø, likestilling og tiltak mot diskriminering.

Vågan Havnevesen KF etterstreber å ha et godt arbeidsmiljø i foretaket. De faste ansatte består av 3 menn og 2 kvinner. Handlingsplan for likestilling, inkludering og mangfold 2015-2019 ble vedtatt av kommunestyret 30.06.2015, og Vågan havnevesen KF er omfattet av denne planen. Vågan havnevesen KF ivaretar sitt HMS-ansvar i samarbeid med Vågan HMS, og følger vedtatt plan for dette viktige område.

Etiske retningslinjer

Vågan havnevesen KF følger de etiske retningslinjene som er vedtatt av Kommunestyret, og organisasjonen har en bevisst holding til å etterleve disse.

Forretningsetikk og ordentlighet

Vågan Havnevesen skal kjennetegnes av kvalitet, profesjonalitet og ordentlighet i all sin atferd. Vi har høy integritet og opptrer ryddig, både innad og utad. Vårt arbeid skal preges av helhetssyn til beste for kundene, eierne og medarbeiderne. Våre etiske verdier skal være ansvarlighet, integritet, respekt og lojalitet.

Målsetting/plansituasjon

Havnevesenet har som mål og oppgave å legge til rette for at forholdene for transport- fiskeri- og fritidstrafikken i kommunens havner og farvann kan utvikles til beste for brukerne og kommunen.

Det er utarbeidet strategisk havneplan for Vågan Havnevesen KF (Strategiplan 2011 – 2021) hvor målet har vært å framstille en plan som skal gi oversikt over dagens situasjon og beskrive tiltak for videre utvikling av kommunens havner og forholdet til havneadministrasjonen. "Strategiplan 2011 – 2021" ble godkjent av havnestyret i møte 15.12.2011.

Med bakgrunn i "Strategiplanen" har Vågan Havnevesen KF utarbeidet handlingsplan for perioden 2016 - 2019 med konkrete prosjekter/tiltak for gjennomføring i planperioden.

Havne- og farvannsloven

Lovens målsetting deles i to hovedformål.

Det ene hovedformålet er å legge til rette for god framkommelighet og trygg ferdsl i havner og farvann, samt forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskeriene og andre næringer.

Det andre hovedformålet er at loven skal legge til rette for en effektiv og sikker havnevirksomhet som et ledd i sjøtransport og kombinerte transporter mellom land og sjø. I bestemmelsene er det også slått fast at loven skal legge til rette for en effektiv og konkurransedyktig sjøtransport innen både nasjonalt og internasjonalt transportnettverk.

Tiltak

Av viktige saker som er gjennomført eller påbegynt/pågår gjennom året kan nevnes:

- Strategisk utvikling av havneområde/næringsområde Osan syd i samarbeid med kommunen og grunniere.
- Handlingsplan 2019 - 2022
- Nytt regulativ for anløpsavgift, inkl selvkostregnskap, vederlag og godtgjørelser for bruk av kommunens sjøområder
- Forskrifter og regulativ for anløpsavgift og saksbehandlingsgebyr
- Etablering av nytt flytebryggeanlegg i Svolvær gjestehavn
- Asfaltering av tomter bak Dampskipskaia i Kabelvåg, i Osan industriområde samt bak Hurtigrutekaia
- Oppgradering av kaipromenaden, bytte av fenderverk

Det er også utført andre mindre tiltak i havnene rundt om i havnedistriktet, især bytte av kjettinger på bølgedemper i Digermulen og andre flytebrygger.

Implementering av tiltak i henhold til ISPS-koden (sikkerhet i havn).

Videreføring av FN's sjøfartsorganisasjon IMOs internasjonale regelverk om sikkerhet om bord på skip og i havn.

Skip på over 500 br.reg.tonn i internasjonal fart og alle offentlige/kommunale havner/havneanlegg med eget havnedistrikt omfattes av bestemmelsene. Det er opp til den enkelte havnemyndighet å bestemme hvilke kaier/kaiavsnitt som skal sikkerhetsklareres for internasjonale anløp.

For Vågan Havnevesens del er industrikaia i Osan, hurtigrutekaia og industrikai Øst (Stabburskaia) i sentrum klarert som ISPS kaier. For å utnytte kapasiteten på anleggene registreres kaiavsnittene som på/av "havner". Dette medfører at områdene stenges helt ned når det anløper skip i internasjonal fart, men vil være åpen for andre brukere (ikke sikkerhetsklarerte) utenom.

I løpet av året er det avholdt årlige ISPS- øvelser og revidering av planverk.

Gjestehavna

Tilbakemeldingene fra båtfolket er positive til at Vågan Havnevesen KF har investert i servicehus i gjestehavna. Havna har med dette fått en ny dimensjon med hensyn til service rettet mot fiske- og fritidsflåten. Det legges opp til at huset også skal være tilgjengelig for andre tilreisende/gjester som besøker Svolvær. I 2018 investerte vi i nytt flytebryggeanlegg nord for brua til Lamholmen, med i alt ca. 250 nye liggemeter nye betongbrygger. Vi har store forventninger til fremtidig vekst i besøk, omsetning samt ringvirkninger til resten av byen og næringslivet.

Skipstrafikken

2018 ga som helhet en nedgang i antallet fartøy, samtidig som størrelsen på fartøyene har økt. Vi ser en nedgang i godsmengde, et foruroligende bilde vi også ser fra andre trafikkhavner. Vi hadde en roligere fiskesesong her i innerst på Hølla, noe som har gitt en nedgang for antallet fiskefartøy registrert i havna. Med etablering av nytt gjestebryggeanlegg forventer vi økning i årene framover, både vinter og sommer. Detaljer kan leses ut av tabellen under:

2017

2018

Trafikktype	Ant. anløp	Brutto reg. tonn	Ant. anløp	Bto reg. tonn
Innenriks	2.698	9.428.085	2.560	9.506.813
Utenriks	72	465.745	89	695.040
Fiske- og fangst	3.084	92.520	2.787	116.778
Fritidsbåter	1.646	11.522	1.670	21.255
Orlogs- og statsfartøy	14	15.236	44	31.718
Sum total	7.514	10.013.108	7.150	10.371.654
Gods over off. kai	Tonn	165.160	Tonn	138.737

Økonomi

Regnskapets inntektsside

Med bakgrunn i lovpålagte og vedtatte avgifter, vederlag og godtgjørelser skal Vågan Havnevesen KF som utgangspunkt drives i balanse med vedtatte budsjetter og være selvfinansiert. Budsjetterte inntekter baserer seg på de forventninger man har til hva havna vil generere av trafikk det enkelte år. Vågan Havnevesen er i stor grad avhengig av eksterne rammebetingelser og konjunkturer m.v. for å oppnå våre mål.

Regnskapets utgiftsside

Kostnadene fordeler seg i hovedsak regnskapmessig som faste og variable kostnader. Faste kostnader er husleie, lønn, avdrag og lån med videre. Variable kostnader er kostnader til strøm, snørydding, renovasjon, transporttjenester m.v som er vanskelige å forutse når det utarbeides budsjett. Utgifter til uforutsett vedlikehold, snørydding av kaier og flytekaier samt driften av Servicebygget er ekstrabelastninger som innvirker på lønnsbudsjettet til havneoppsynet.

Havnedriften

Vågan havnevesen KF gjennomførte en økonomisk snuoperasjon i 2017 etter flere år med negative resultater. Den gode trenden fortsetter i 2018, hvor regnskapet viser et brutto driftsresultat med overskudd på kr. 2.396.000,-. Samlet inntekt utgjør kr. 12.210.000,-. Statlige overføringer på kr. 480.000,- er inntekter knyttet til av havnevesenet har vært eier av et havnesamarbeidsprosjekt i LOVE. Motpost utgifter er ført som driftsutgifter.

Driftsutgiftene er samlet sett noe over budsjett, men likt regnskap for året før. Vi har hatt 100% utleie av våre lokaler gjennom året, og har også leid ut vårt store møterom til leietaker SALT AS på permanent basis. Administrasjonen har jobbet videre med en systematisk gjennomgang for å redusere kostnader til strøm og andre driftsutgifter, bevisstgjøre innkjøp osv.

Eksterne finansutgifter- og inntekter / Avdrag og renter

Det er gjennom året nedbetalt lån med kr. 2.404.000,-, i tillegg til renter med kr. 696.000,-. Det er bokført finansinntekter med kr. 9.550,-.

Inkludert motpost avskrivninger på kr 2.171.000,- viser regnskapet et; **Netto positivt driftsresultat** på kr. 1.476.000,-.

Regnskapsmessig mindreforbruk utgjør kr. 1.520.410,-. Dette gir en rest avsetning til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk fra 2016 på kr. 1.059.026,16,-. Det avsettes så rest kr. 461.384,28 til Disposisjonsfond.

Hurtigruten AS

Hurtigruten AS har gjennom flere år holdt tilbake betaling av anløpsavgift til Vågan havnevesen KF, en kompleks sak tilknyttet regelverket for anløpsavgifter, manglende selvkostregnskap, prinsipielle diskusjoner mv. Saken fikk en foreløpig avslutning ved at selskapet 22.03.2018 betalte inn det totale hovedkravet med kr. 10.139.282,-. Vi har etter dette hatt en lengre diskusjon rundt betaling av renter for manglende betaling av hovedkrav gjennom flere år. Samlet utgjorde vårt krav kr. 717.000,-. Til orientering er det inngått forlik i februar -2019 hvor selskapet betaler kr. 500.000,- for inndekning av disse renter. Med forliket synes saken og konflikten avsluttet, noe som er svært positivt.

Investeringer

Det er gjennomført investeringer i 2018 for 4.929.000,-, herunder blant annet:

- Flytebryggeanlegg Svolvær	kr. 4.400.000,-
- Asfaltering Dampskipskai Kabelvåg;	kr. 180.000,-
- Asfaltering osan industriområde/HR-kaia	kr. 118.000,-
- Innkjøp av havnebåt	kr. 141.000,-
- Osan syd, andel skisseprosjekt:	kr. 57.000,-

Udekket investeringsregnskapet 2018 er på kr. 196.261,47. Dette dekkes med lån i 2019.

Avsetninger Selvkostfond

Fra og med regnskapsåret 2012 ble det iverksatt forskrift om «Selvkostregnskap» vedrørende anløpsavgiften, Jfr. Havne- og farvannsloven av 2009, § 25. «Selvkostregnskap skal utarbeides hvert år. Forskriften innebærer at det ikke er anledning til å beregne overskudd over tid. Etter 5 år må regulering av avgiftssatsene tilpasses slik at fondet blir tilnærmet nullet ut. Fra årene 2012-2016 har Vågan Havnevesen opparbeidet overskudd vedrørende anløpsavgiften, jfr note 6 til balanseregnskapet. Etter et mindre underskudd på kr. 23.000,- i 2017, har vi et underskudd på selvkostregnskapet med kr. 568.072,- i 2018. Det betyr at selvkostfondet ved utgangen av året utgjør kr. 1.112.178,-. Vi forventer at det er helt nedskrevet i løpet av et par år, noe som er positivt.

Tiltak for effektivisering av drift og økonomisk kontroll i virksomheten

Tiltak for effektivisering av drift vurderes fortløpene. Vi ser en effekt av å ha innført Vipps-betaling i havnene og en effektivisert innrapportering fra RIB, Trollfjordbåter mv. Vi planlegger innkjøp av moderne faktureringsystem tilknyttet fartøyregistrering i 2019, og forventer effektiviseringsgevinst gjennom det. Regnskaps- og innkrevingsrutiner foregår i samarbeid med kommunens økonomi- og IKT-avdeling. Vågan havnevesen KF har gjennom året hatt en god kostnadskontroll i sin virksomhet, noe årets resultat viser.

Oppsummering

Vågan havnevesen KF har hatt en drift i 2018 med noe redusert besøk av fiskefartøy grunnet en liten reduksjon av fangstmengden i Øst-Lofoten. Samtidig ser vi en økende reiselivsaktivitet som gir gode inntekter ved bruk av havnefasilitetene store deler av året. Vi opplever et stabilt besøk av mindre cruise-fartøy i sommersesongen samt et økende antall fritidsfartøy om sommeren. Samlet sett er det registrert noe reduksjon i antall anløp og godsmengde, mens samlet bruttotonnasje viser en svak økning.

Økonomisk har Vågan havnevesen KF hatt et driftsår preget av økt omsetning, effektivisering av driften, noe som samlet sett har gitt en positivt økonomisk drift og resultat.